

REMISSYTTRANDE

2019-08-27

Dnr 0184/19

Er referens: Ju2019/01281/L4

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Remissyttrande över betänkandet Ett säkert statligt ID-kort – med e-legitimation. (SOU 2019:14).

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade betänkande på remiss och yttrar följande. Brå tillstyrker förslaget om ett statligt id-kort och att Polismyndigheten ska utfärda handlingen. Vidare anser Brå att utredningen för välavvägda resonemang kring balansen mellan kontrollmöjligheter och hänsyn till den personliga integriteten. Nedan utvecklas våra överväganden.

Brå har tidigare betonat vikten av färre id-handlingar

Som utredningen delvis har noterat har Brå tidigare betonat vikten av att begränsa antalet id-handlingar (Brå 2015:8, Brå 2016:9). Utredningen beskriver väl den forskning Brå bedrivit gällande bedrägerier generellt. Till detta kommer att Brå även i sammanhanget välfärdsbrott betonat att det stora antalet godkända id-handlingar försvårar id-kontroller och ökar riskerna för felaktiga utbetalningar från välfärden (Brå 2015:8).

Utredningens förslag kommer att underlätta id-kontroller vid folkbokföring. Brå delar utredningens bedömning att risken för multipla identiteter kraftigt minskar genom sökningarna på ansiktsbilder och ansiktsgenkänning vid ansökningstillfället. Lösningen med e-legitimation har potential att förenkla för de delar av näringslivet som vill minska risken för bedrägerier. Det i sin tur kan minska risken att privatpersoner får sina identiteter kapade, med allt obehag och administrativt krångel det innebär. Sammantaget bedömer Brå att utredningens förslag i förlängningen kan ha betydelse för så skilda brottstyper som bidragsbrott, bedrägerier, skattebrott, bokföringsbrott och penningtvättsbrott.

Däremot vill Brå betona att utredningens förslag har begränsade möjligheter att förebygga användningen av sk. lookalike-identiteter, det vill säga när en person som är lik pass- eller id-kortsinnehavaren använder dessa handlingar, ofta med innehavarens godkännande.

Brå anser också att personkretsen som inte behöver inställa sig personligen för att ansöka om id-kortet – särskilt de som på grund av fysiska skäl ges undantag – behöver tydliggöras. Vi vill betona att denna krets bör vara så snäv som möjligt.

Detta yttrande avges av tf. generaldirektör Björn Borschos efter föredragning av biträdande enhetschefen Johanna Skinnari.

Björn Borschos

Johanna Skinnari